

Επικαιρότητα εν συντομία...

Επικαιρότητα εν συντομία...

ΣΤΕ Ολ. 1828/2023: Δεν αντίκειται στο Σύνταγμα η διάταξη του άρθρου 70 ΚΔΔ για άσκηση δεύτερης προσφυγής όταν η πρώτη έχει απορριφθεί για τυπικό λόγο. Τέτοιο τυπικό λόγο συνιστά και η έλλειψη υπογραφής του δικογράφου από τον δικηγόρο.

Η άπαξ άσκηση των ενδίκων βοηθημάτων συνιστά γενική αρχή του δικαίου. Κατά την πρώτη παράγραφο του άρθρου 70 ΚΔΔ, ενώ είναι απαράδεκτη η άσκηση δεύτερης προσφυγής από τον ίδιο προσφεύγοντα κατά της ίδιας πράξης ή παράλειψης, κατ' εξαίρεση επιτρέπεται κάτι τέτοιο όταν η πρώτη έχει απορριφθεί τελεσιδικώς για τυπικούς λόγους. Πιο συγκεκριμένα, όταν η πρώτη προσφυγή απορρίπτεται για έλλειψη δικονομικής προϋπόθεσης ως απαράδεκτη και η έλλειψη αυτή δύναται να καλυφθεί με την εκ νέου άσκηση προσφυγής, τότε δικαιολογείται, πλην των ρητώς θεσπιζόμενων εξαιρέσεων, η άσκηση αυτής. Σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση, στην έννοια της απορρίψεως για τυπικό λόγο, κατά τα παραπάνω, υπάγεται και η περίπτωση του απαραδέκτου της προσφυγής λόγω μη υπογραφής του δικογράφου από τον δικηγόρο. Ο σκοπός είναι η ουσιαστική πραγμάτωση και διασφάλιση του δικαιώματος της δικαστικής προστασίας μέσω της χορήγησης του δικαιώματος επανασκήσεως της προσφυγής και η επίτευξη του ενιαίου της αντιμετώπισης των ενδίκων βοηθημάτων απορριφθέντων για τυπικό λόγο. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η καθιέρωση του δικαιώματος ασκήσεως δεύτερης προσφυγής δεν προσκρούει στις διατάξεις των άρθρων 20 παρ. 1 Σ, 6 παρ.1 ΕΣΔΑ και 14 παρ. 1 του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα. Εξάλλου, η άσκηση αυτού του δικαιώματος παρέχεται υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις και αποτελεί εξαιρετική δικονομική δυνατότητα των διοικουσμένων.

Αναστασία Παρέσογλου

Η Meta ανακοίνωσε την επιβολή συνδρομής σε όσους δεν επιθυμούν τη χρήση των δεδομένων τους για προσωποποιημένη διαφήμιση. Οι χρήστες του Facebook και του Instagram έχουν τη δυνατότητα είτε να χρησιμοποιούν αυτές τις εφαρμογές χωρίς διαφημίσεις καταβάλλοντας μηνιαία συνδρομή, είτε να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες αυτές δωρεάν, βλέποντας παράλληλα διαφημίσεις που τους αφορούν. Ο σκοπός είναι η υπεράσπιση ενός διαδικτύου που θα υποστηρίζεται από διαφημίσεις. Η Meta υποστήριξε ότι όσο οι χρήστες παραμένουν συνδρομητές, οι πληροφορίες τους δεν θα χρησιμοποιούνται για διαφημίσεις. Το ΔΕΕ δέχθηκε ότι ένα συνδρομητικό μοντέλο όπως αυτό, αποτελεί έγκυρη μορφή συγκατάθεσης για μία υπηρεσία όπως η Meta που χρηματοδοτείται από διαφημίσεις. Αυτό το μοντέλο λειτουργίας θέτει το δίλημμα στους χρήστες είτε για παροχή συγκατάθεσης για σκοπούς συμπεριφορικής διαφήμισης, είτε για σύναψη σύμβασης με οικονομικό αντάλλαγμα. Συμπεριφορική είναι η διαφήμιση που στηρίζεται στην παρατήρηση της συμπεριφοράς των χρηστών σε βάθος χρόνου. Κατά τον Γενικό Κανονισμό της Προστασίας Δεδομένων, η συγκατάθεση θα πρέπει να παρέχεται και να ανακαλείται ελεύθερα. Το ερώτημα όμως είναι κατά πόσο η συγκατάθεση παρέχεται νόμιμα όταν η εναλλακτική λύση συνοδεύεται από την καταβολή οικονομικού ανταλλάγματος. Αυτή η κατάσταση σίγουρα θα απασχολήσει τόσο το ευρύ κοινό όσο και νομικούς με ειδικευση στο δίκαιο των νέων τεχνολογιών και προσωπικών δεδομένων.

Αναστασία Παρέσογλου

Άσκηση δεύτερης προσφυγής όταν η πρώτη απορρίπτεται για τυπικούς λόγους

Προσωπικά δεδομένα ή πληρωμή: Ανακοίνωση Meta για επιβολή συνδρομής σε όσους χρήστες δεν επιθυμούν τη χρήση των δεδομένων τους για προσωποποιημένη διαφήμιση

Επικαιρότητα εν συντομία...

Απαλλαγή ασφαλιστή από την υποχρέωση καταβολής ασφαλίματος για κλοπή αυτοκινήτου λόγω βαριάς αμέλειας του ιδιοκτήτη του οχήματος (ΑΠ 210/2023)

Στην υπ' αριθμόν 210/2023 απόφασή του ο Άρειος Πάγος ασχολήθηκε με το νομικό ζήτημα της απαλλαγής του ασφαλιστή από την υποχρέωσή του να καταβάλει ασφαλιστική αποζημίωση για την κλοπή του αυτοκινήτου του ασφαλιζόμενου, λόγω της βαριάς αμέλειας που αυτός επέδειξε.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.5 του ν. 2496/1997 «ο ασφαλιστής απαλλάσσεται της υποχρέωσης να καταβάλει ασφάλισμα, αν η επέλευση της ασφαλιστικής περίπτωσης οφείλεται, στη μεν ασφάλιση ζημιών σε δόλο ή σε βαριά αμέλεια, στη δε ασφάλιση προσώπων μόνο σε δόλο του λήπτη της ασφάλισης ή του ασφαλισμένου ή του δικαιούχου του ασφαλίματος ή των λοιπών αναφερόμενων στην παράγραφο αυτή προσώπων, τέτοια δε ασφάλιση ζημίας κατά το άρθρο 11 του νόμου αποτελεί και η ασφάλιση αντικειμένου για τον κίνδυνο ολικής ή μερικής κλοπής αυτού, οπότε το ασφάλισμα συνιστάται στην αποκατάσταση της ζημίας, όταν επέλθει η ασφαλιστική περίπτωση, το οποίο όμως δεν μπορεί να υπερβεί την έκταση της ασφαλιστικής ζημίας ούτε και το ασφαλιστικό ποσό(ΑΠ 930/2020)». Με βάση τη συγκεκριμένη διάταξη για να απαλλαγεί ο ασφαλιστής από την υποχρέωση του για καταβολή αποζημίωσης πρέπει η επέλευση της ασφαλιστικής περίπτωσης να οφείλεται σε δόλο ή βαριά αμέλεια των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 7 παρ.5 του ν. 2496/ 1997. Επιπλέον, πρέπει να υφίσταται και πρόσφορος αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της υπαίτιας συμπεριφοράς του ασφαλιζόμενου και του ζημιογόνου γεγονότος, ώστε να τύχει εφαρμογής η εν λόγω διάταξη.

Στην κρίνόμενη υπόθεση διαπιστώθηκαν τα εξής πραγματικά περιστατικά: Στη συγκεκριμένη περιοχή είχαν τελεστεί και στο παρελθόν κλοπές αυτοκινήτων. Παράλληλα, ο ασφαλιζόμενος είχε και στο παρελθόν υπάρξει θύμα διάρρηξης, γεγονός που προκάλεσε την καταστροφή του εγκεφάλου του οχήματός του. Παρά ταύτα, δεν είχε τοποθετήσει κάποιο σύστημα ηχητικού ή φωτεινού συναγερμού για να αποτρέψει την επέλευση ζημιογόνων γεγονότων. Ακόμη, τοποθέτησε το αυτοκίνητό του για καθ' όλη τη διάρκεια της νύχτας σε έναν ερημικό, σκοτεινό δρόμο, στον οποίο λειτουργούσε μόνο το δικό του κατάστημα εστίασης, το οποίο διέκοψε την λειτουργία του λίγο μετά την στάθμευση του αυτοκινήτου του και το οποίο απείχε 1.270 μέτρα από κατοικημένη περιοχή.

Με βάση τα ανωτέρω πραγματικά περιστατικά, το δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο ασφαλιζόμενος επέδειξε βαριά αμέλεια, αποκλίνοντας, με την συμπεριφορά του σε ασυνήθιστα και σε μεγάλο βαθμό, από το μέτρο επιμέλειας που όφειλε και μπορούσε να επιδείξει ο μέσος συνετός άνθρωπος του οικείου κύκλου υπό τις ανωτέρω περιστάσεις. Και ότι, με την αδιάφορη συμπεριφορά του, αύξησε σημαντικά τις πιθανότητες επέλευσης του ζημιογόνου γεγονότος, δηλαδή της κλοπής του μεγάλης αξίας οχήματός του. Συνεπώς, με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας και το γεγονός ότι, η υπαίτια συμπεριφορά του ήταν αντικειμενικά πρόσφορη να προκαλέσει την κλοπή, το δικαστήριο αποφάνθηκε, την απαλλαγή του ασφαλιστή από την υποχρέωση του για καταβολή ασφαλίματος.

Κατερίνα Χριστίνα Ψαρά

Ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου, με εγκύκλιο του (ΕγκΕισΑΠ 15/2023), απευθυνόμενος στους Εισαγγελείς της χώρας επεσήμανε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με την διάταξη 182 του νέου νόμου 5037/2023, οι υπάλληλοι του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.ΚΑ.), αναλαμβάνουν νέες αρμοδιότητες: Να εξετάζουν αν υφίστανται περιβαλλοντικές παραβάσεις στις περιοχές ευθύνης τους. Στις περιπτώσεις που διαπιστώσουν τη συνδρομή τέτοιων παραβάσεων, οφείλουν να συντάξουν έκθεση αυτοψίας και κλήσης προς παροχή εξηγήσεων για την ανάλογη παραβίαση που εντόπισαν κατά τη διενέργεια του ελέγχου που πραγματοποίησαν. Επιπλέον, με τη διαπίστωση της περιβαλλοντικής παράβασης εκδίδεται πράξη βεβαίωσης της παράβασης, η οποία υποχρεωτικά διαβιβάζεται στον αρμόδιο εισαγγελέα, αν όπως είναι λογικό προβλέπεται γι' αυτή την παράβαση ποινική κύρωση.

Οι υπάλληλοι του Ο.ΦΥ.ΠΕ.ΚΑ. που επωμίζονται τις συγκεκριμένες αρμοδιότητες θεωρούνται ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι κατ' εφαρμογή του άρθρου 31 παρ.1 περ. γ' του ΚΠοινΔ,

Οι νέες αρμοδιότητες των υπαλλήλων του Ο.ΦΥ.ΠΕ.ΚΑ. (ΕγκΕισΑΠ 15/2023)

Επικαιρότητα εν συντομία...

καθώς διαθέτουν την αρμοδιότητα να διενεργούν ανακριτικές πράξεις για τα εν λόγω εγκλήματα που προβλέπονται στη διάταξη που τους αναθέτει την άσκηση της συγκεκριμένης αρμοδιότητας.

Η υπ' αριθμόν 15/2023 Εγκύκλιος αποσκοπεί στη βελτίωση της λειτουργίας του Ο.ΦΥ.ΠΕ.ΚΑ., στην υλοποίηση του προγράμματος της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και στην πληρέστερη αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Γι' αυτό το λόγο, ο νομοθέτης διεύρυνε το πεδίο αρμοδιοτήτων των υπαλλήλων του Ο.ΦΥ.ΠΕ.ΚΑ., οι οποίοι πλέον συμμετέχουν στην εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, στον έλεγχο για την εξακρίβωση περιστατικών περιβαλλοντικής παράβασης και στην εκτέλεση του αντιπυρικού σχεδίου.

Κατερίνα Χριστίνα Ψαρά

Διαφορετική έκβαση πήραν πρόσφατες αποφάσεις αναφορικά με το «κούρεμα» καταθέσεων του 2013 από τα Επαρχιακά Δικαστήρια Λεμεσού και Λάρνακας. Συγκεκριμένα, η πρόσφατη απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού ανέδειξε τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης του 2009 στον χρηματοπιστωτικό τομέα και δικαιώσε πέντε καταθέτες της πρώην Λαϊκής Τράπεζας, αναγνωρίζοντας το δικαίωμά τους για αποζημίωση λόγω των απωλειών κατά τη διάρκεια της περικοπής καταθέσεων του 2013.

Το δικαστήριο κατηγόρησε την Κυπριακή Δημοκρατία και την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου για το "κούρεμα" και χορήγησε αποζημίωση ύψους €5,4 εκατ. στους πέντε Ρώσους και Λευκορώσους καταθέτες. Η απόφαση υπογράμμισε ότι η Κεντρική Τράπεζα επέτρεψε τη διεύρυνση του τραπεζικού τομέα χωρίς επαρκή έλεγχο ή προστασία των καταθετών, συμβάλλοντας στη χρηματοοικονομική κρίση της Λαϊκής Τράπεζας από το 2010. Το δικαστήριο επέκρινε επίσης την αδράνεια της Κεντρικής Τράπεζας στην αντιμετώπιση των προβλημάτων ρευστότητας και για στήριξη των επιλογών της κυβέρνησης παρά τις προειδοποιήσεις ειδικών.

Κατ' επέκταση των άνωθεν, κατέληξε ότι η περικοπή των καταθέσεων οφειλόταν σε αμελείς ενέργειες της Κυπριακής Δημοκρατίας και σε σοβαρή αμέλεια της Κεντρικής Τράπεζας, αντιμετωπίζοντας την οικονομική κρίση του 2009 με ανεπαρκή προσοχή.

Συγχρόνως, το Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας απέρριψε αγωγή κατά της Δημοκρατίας, που αφορούσε την απομείωση καταθέσεων στη Λαϊκή Τράπεζα το 2013. Παρά την αναγνώριση του κινδύνου έλλειψης μέτρων εξυγίανσης από το δικαστήριο, στην απόφασή του απέρριψε τις ευθύνες της Δημοκρατίας και της Κεντρικής Τράπεζας για την κατάρρευση των τραπεζών, καθώς και για την απομείωση των Ελληνικών Ομολόγων των τραπεζών. Αναμένεται η τοποθέτηση της τελικής απόφασης από το Ανώτατο Δικαστήριο, η οποία προβλέπεται ως η επόμενη εξέλιξη σε αυτό το νομικό ζήτημα.

Μελπομένη Μαραυγάκη

Από τη Δευτέρα 18 Δεκεμβρίου 2023, τίθεται σε εφαρμογή το νέο σύστημα ηλεκτρονικής δικαιοσύνης eJustice, σύμφωνα με ανακοίνωση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Το eJustice θα λειτουργεί σε όλα τα Δικαστήρια, εξαιρουμένων του Ανωτάτου Δικαστηρίου, του Διοικητικού Δικαστηρίου Διεθνούς Προστασίας, της Ποινικής Δικαιοδοσίας, του Κακουργιοδικείου και του Στρατιωτικού Δικαστηρίου.

Τα κυριότερα σημεία της ανακοίνωσης είναι τα εξής:

- Το σύστημα eJustice θα διαχειρίζεται ηλεκτρονικά όλες τις νέες καταχωρίσεις για τα Δικαστήρια και τις συγκεκριμένες δικαιοδοσίες.
- Η ενημέρωση και ο χειρισμός των υποθέσεων που καταχωρίστηκαν στο προηγούμενο σύστημα iJustice θα συνεχιστούν στο νέο σύστημα eJustice.
- Οι εκκρεμούσες καταχωρίσεις στο iJustice θα διεκπεραιωθούν από τα Πρωτοκολλητήρια μέχρι την 15 Δεκεμβρίου 2023.
- Κατά την περίοδο 16-17 Δεκεμβρίου 2023, τα δεδομένα του iJustice θα μεταφερθούν στο eJustice.

Διαφορετικές αποφάσεις για το «κούρεμα» του 2013

E-Justice

Επικαιρότητα εν συντομία...

- Κατά την έναρξη λειτουργίας του eJustice, όλες οι υποθέσεις και τα δεδομένα που υπήρχαν στο iJustice θα υπάρχουν στο νέο σύστημα, και οι υποθέσεις θα συνεχίσουν κανονικά την πορεία τους.

Υπό την προοπτική υλοποίησης της δικαστικής μεταρρύθμισης, ο υφυπουργός Καινοτομίας, Φίλιππος Χατζηζαχαρίας, ανακοίνωσε την προσεχή παρουσίαση του ηλεκτρονικού συστήματος διαχείρισης δικαστικών υποθέσεων "e-justice" στο κοινό. Η πλήρης εφαρμογή αναμένεται έως το 2024, ανταποκρινόμενη σε μια συνεχώς εξελισσόμενη νομική πραγματικότητα.

Η πρωτοβουλία αυτή εντάσσεται στο συνολικό όραμα για την πλήρη ψηφιοποίηση του κράτους, όπου ο υφυπουργός υπογράμμισε τη σημασία της ένταξης της τεχνολογίας σε όλες τις δημόσιες υπηρεσίες. Αυτή η εξέλιξη θα επιτρέψει στους πολίτες να απολαμβάνουν ευρύ φάσμα υπηρεσιών από τον υπολογιστή ή το κινητό τους, με τη δυνατότητα παρακολούθησης της προόδου των αιτημάτων τους.

Η παραπάνω πρωτοβουλία αντικατοπτρίζει μια συστηματική προσπάθεια προς μια σύγχρονη, αποτελεσματική νομική διαχείριση, ενισχύοντας την προσβασιμότητα και την διαφάνεια της δικαιοσύνης στην ψηφιακή εποχή.

Μελπομένη Μαραυγάκη

Απόφαση-ορόσημο ως προς την ιατρική αμέλεια

Η παρούσα απόφαση εκδόθηκε από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας στις 27 Μαρτίου του 2023. Η μοναδικότητα της συγκεκριμένης απόφασης καταδεικνύεται στο γεγονός ότι αποτελεί σπάνιο φαινόμενο να καταδικάζεται η Κυπριακή Δημοκρατία, λόγω Ιατρικής αμέλειας Κυβερνητικών Νοσοκομείων του Κράτους. Συγκεκριμένα, στη παρούσα υπόθεση οι διαδικοί ήταν από την μία πλευρά, ένα πρόσωπο το οποίο ήταν διάσημος αθλητής τζούντο και στην άλλη πλευρά Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο οποίος εκπροσωπούσε τους Κυβερνητικούς Ιατρούς των Δημόσιων Νοσοκομείων. Η απαίτηση του Ενάγοντος βασιζόταν στο αστικό αδίκημα της αμέλειας, όπως αυτό προβλέπεται στο άρθρο 51(1) του περί Αστικών Αδικημάτων Νόμου, Κεφ.148. Ως εκ τούτου, η καθυστέρηση για 6 ολόκληρες ώρες της υποβολής του Ενάγοντος σε χειρουργική επέμβαση κρίθηκε ως αδικαιολόγητη, πράξη που επέφερε μόνη εγγεφυαλική βλάβη λόγω συμπίεσης του εγκεφάλου. Ακόμη, το Δικαστήριο υπογράμμισε ότι αν είχε διεξαχθεί μια έγκαιρη και άμεση επέμβαση θα θεραπευόταν ο Ενάγοντας. Λαμβάνοντας υπόψη και παράγοντες όπως η σοβαρότητα των τραυμάτων που υπέστη το πρόσωπο, δεικνύεται μια δικανική πρακτική πιο δίκαιη και φιλελεύθερη ως προς την αποτίμηση του ανθρώπινου πόνου και των υπέρμετρων στερήσεων που καλούνται να αντιμετωπίσουν τα θύματα της οικείας αμέλειας. Εν κατακλείδι εκδόθηκε απόφαση υπέρ του Ενάγοντος και εναντίον του Εναγομένου, το ποσό του €1 εκ. ως γενικές αποζημιώσεις, €517.179,84 ως ειδικές αποζημιώσεις και € 359 760 ως αποζημιώσεις.

Μαρία Ελευθερίου

Απόφαση-σταθμός του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου αναφορικά με πρόσφατη Κατεδάφιση οικίας

Με την εν λόγω, απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου ουσιαστικά καταδικάζεται η Κυπριακή Δημοκρατία, σχετικά με κατοικία στην Επαρχία της Πάφου, η οποία κατέρρευσε εξαιτίας υποχώρησης του εδάφους. Ενδεικτικά, τα εμπλεκόμενα μέρη στην συγκεκριμένη υπόθεση ήταν ένα ζευγάρι Βρετανών στους οποίους είχε πωληθεί η συγκεκριμένη οικία κατά το έτος 2008 και στην αντίθετη πλευρά παρουσιάζεται ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, εκπροσωπώντας την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου και το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως. Η παρούσα υπόθεση βασίζεται στην διάπραξη του αδικήματος επίδειξης αμέλειας από μέρους των δημόσιων υπηρεσιών εις βάρος των εναγόντων, ιδίως στην απραξία δέοντος ελέγχου που επιβάλλεται να πράξει η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου, όπως ορίζει ο νόμος. Ωστόσο, δυνάμει του άρθρου 172 του Συντάγματος, προνοείται ότι η Κυπριακή Δημοκρατία επωμίζεται την ευθύνη για την οποιαδήποτε ζημιογόνα άδικη πράξη των εργαζόμενων ή αρχών της, εντός της άσκησης των καθηκόντων τους, στο πλαίσιο των οποίων περιέχονται και οι παραλείψεις, ρύθμιση η οποία τεκμηριώνεται και με το Άρθρο 57 του 'περί δικαστηρίων Νόμου, 14/1960'.

Επικαιρότητα εν συντομία...

Συνεπώς, με γνώμονα τα προαναφερθέντα, το Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου κατέληξε σε έκδοση απόφασης υπέρ των εναγόντων ως προς την ευθύνη των λειτουργών του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως καθώς και της Διοίκησης της Επαρχίας Πάφου και σύμφωνα της οποίας επιδικάζονται και αποζημιώσεις εναντίον της Δημοκρατίας, αφού αυτή διακατέχει την ευθύνη για την στάση των οικείων υπηρεσιών.

Μαρία Ελευθερίου

Το Μονομελές Πρωτοδικείο της Θεσσαλονίκης, με την απόφαση υπ' αριθμόν 297/2023, που αφορούσε αντιδικία στο πλαίσιο οικογενειακών σχέσεων, κλήθηκε να εξετάσει τη νομιμότητα των SMS και των αναρτήσεων στο Facebook, στην περίπτωση που αυτά προσκομίστουν στο δικαστήριο ως αποδεικτικά μέσα. Το δικαστήριο απεφάνθη ότι τα SMS είναι νόμιμα αποδεικτικά μέσα, υπό την προϋπόθεση ότι οι συμμετέχοντες στην εν λόγω συνομιλία ήταν οι διάδικοι και όχι τρίτοι, εν αντιθέσει με τις αναρτήσεις του αντιδίκου στο Facebook που συνιστούν μη νόμιμα αποδεικτικά μέσα διότι, σύμφωνα με την κρίση του, παραβιάζεται το απόρρητο των επικοινωνιών, ενώ δεν υφίσταται συναίνεση για την επεξεργασία τους. Επεξηγηματικά, σύμφωνα με το σκεπτικό του δικαστηρίου, παρά τη μη τήρηση της διαδικασίας άρσης του απορρήτου, όπως προβλέπεται στο ΠΔ 47/2005, τα γραπτά μηνύματα μεταξύ των διαδίκων είναι επιβεβλημένο να αντιμετωπίζονται, για την ταυτότητα του νομικού λόγου, όπως οι επιστολές, διότι, και στις δύο αυτές μορφές συνυπάρχουν τα στοιχεία της αποτυπωμένης σε αναγνώσιμη μορφή επικοινωνίας από απόσταση. Σε αυτό συνηγορεί και το γεγονός ότι στη σύγχρονη πραγματικότητα τυγχάνουν εφαρμογής νέες τεχνολογίες, μέθοδοι και συστήματα και υπό αυτό το πρίσμα είναι αναμενόμενη και η μετάβαση από το ένα είδος επικοινωνίας στο άλλο. Συνεπώς, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από το δικαστήριο τυχόν φωτογραφίες που αποτυπώνουν τα κείμενα των SMS που έχουν ανταλλάξει μέσω των κινητών τηλεφώνων τους οι διάδικοι, εφόσον, βάσει των ανωτέρω δεδομένων, δεν εντοπίζεται προσβολή των δικαιωμάτων της ελεύθερης επικοινωνίας και του απορρήτου όταν αυτές προσκομίζονται, στο πλαίσιο της δικαστικής διένεξης, από τους ίδιους τους αντιδίκους που συνομιλούν μέσω των μηνυμάτων αυτών. Παρά ταύτα, το δικαστήριο κατέληξε ότι η προσκόμιση των εκτυπωμένων αναρτήσεων του αντιδίκου από το προφίλ του στο Facebook δεν λαμβάνεται υπόψη, διότι οι αναρτήσεις αποτελούν απαγορευμένα αποδεικτικά μέσα, διότι δεν υπάρχει συναίνεση του αντιδίκου για την επεξεργασία τους και, επιπλέον, καθίστανται περιεχόμενο μορφής προσωπικής επικοινωνίας που εμπίπτει στα προστατευόμενα στοιχεία του απορρήτου της επικοινωνίας, σύμφωνα με τα άρθρα 9 §1 εδάφιο β, 9Α εδ. α' και 19 §1 εδ. α' και § 3 του Συντάγματος και με το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ. Εντούτοις, υφίσταται σχετική νομολογία από δικαστήρια που έχουν κρίνει διαφορετικά, κάνοντας δεκτή την αξιοποίηση των αναρτήσεων σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όπως το Facebook και το Instagram, ως αποδεικτικά μέσα στην πολιτική δίκη. Ενδεικτικά, η απόφαση υπ' αριθμόν 16791/2009 ΜΠρΘεσ, η απόφαση υπ' αριθμόν 11183/2012 ΜΠρΑθ, η απόφαση υπ' αριθμόν 4623/2014 ΜΠρΘεσ, η απόφαση υπ' αριθμόν 346/2015 ΕφΛαρ, η απόφαση υπ' αριθμόν 214/2016 ΕφΠειρ, η απόφαση υπ' αριθμόν 13748/2017 ΜΠρΘεσ, η απόφαση υπ' αριθμόν 1594/2018 ΕιρΠατρ, η απόφαση υπ' αριθμόν 201/2019 ΕφΛαρ, η απόφαση υπ' αριθμόν 130/2020 ΜΕφΠειρ, δέχονται ως αποδεικτικά μέσα τις αναρτήσεις στο Facebook. Ακολούθως, η απόφαση υπ' αριθμόν 411/2019 ΜΕφΑθ και η απόφαση υπ' αριθμόν 351/2019 ΜΠρΠειρ δέχονται ως αποδεικτικά μέσα τις αναρτήσεις στο Instagram. Ακόμη, στον αντίποδα της απόφασης υπ' αριθμόν 297/2023 ΜΠρΘεσ, υπάρχει και προγενέστερη απόφαση, και συγκεκριμένα η απόφαση υπ' αριθμόν 3256/2015 ΠΠρΘεσ, στηριζόμενη στην απόφαση υπ' αριθμόν 1/2001 ΟΛΑΠ, κήρυξε απαράδεκτη την απόδειξη πραγματικών ισχυρισμών σε πολιτικό δικαστήριο με προσκόμιση SMS. Κατόπιν τούτων, γίνεται εναργής η ύπαρξη αντικρουόμενων αποφάσεων επί του θέματος στη νομολογία.

Ευαγγελία Κουρτζίδα

**Νομιμότητα της
χρήσης των SMS
και των αναρτή-
σεων στο
Facebook ως απο-
δεικτικών μέσων
στην πολιτική δίκη**

Επικαιρότητα εν συντομία...

Απόφαση δικαστηρίου στον Καναδά (South West Terminal Ltd. v Achter Land, 2023 SKKB 116 (CanLII)) που έγκρινε ως έγκυρη τη σύναψη σύμβασης μέσω της χρήσης του emoji thumbs-up

Influencer Legal Hub & EU Sweeps

Ως εξίσου έγκυρο με την υπογραφή μιας σύμβασης έκρινε το Δικαστήριο, στην επαρχία Saskatchewan του Καναδά, το emoji με τον υψωμένο αντίχειρα (thumbs up "👍") στην υπόθεση που κλήθηκε να εξετάσει μεταξύ του πωλητή-αγρότη και του αγοραστή, αναφορικά με σύναψη σύμβασης αγοραπωλησίας, η οποία δεν εξελίχθηκε ομαλά. Πιο αναλυτικά, ο αγοραστής, κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας του με τον πωλητή, απέστειλε στον τελευταίο μια φωτογραφία σύμβασης για την παράδοση σιτηρών τον Νοέμβριο, ζητώντας του παράλληλα να επιβεβαιώσει την εν λόγω σύμβαση. Ωστόσο, πωλητής δεν παρέδωσε τα σιτηρά τον Νοέμβριο, παρόλο που η απάντησή του ήταν το προαναφερθέν emoji, ενώ ταυτόχρονα -και μέχρι τη στιγμή εκείνη- είχε πραγματοποιηθεί αύξηση των τιμών για την καλλιέργεια. Κατόπιν τούτου, οι δύο αντίδικοι αμφισβήτησαν την έννοια του συγκεκριμένου emoji με τον μεν αγοραστή να έχει προσκομίσει προγενέστερα συμβόλαια, τα οποία είχαν επιβεβαιωθεί με γραπτό μήνυμα, υποστηρίζοντας ότι το emoji σήμαινε ότι ο πωλητής συμφωνούσε με τους όρους της σύμβασης, και τον δε πωλητή να υποστηρίζει ότι το emoji έδειχνε μόνο πως είχε λάβει το συμβόλαιο στο μήνυμα.

Συγκεκριμένα, σε ένορκη κατάθεσή του ισχυρίστηκε ότι δεν είχε τον χρόνο να εξετάσει το συμβόλαιο και ήθελε απλώς να υποδείξει ότι έλαβε το μήνυμα, αρνούμενος ότι το emoji με τον υψωμένο αντίχειρα καθίσταται ψηφιακή υπογραφή ενός ημιτελούς συμβολαίου. Ο δικαστής αναγνώρισε ότι ένα emoji δεν αποτελεί παραδοσιακό μέσο υπογραφής ενός εγγράφου, εντούτοις, υπό τις ανωτέρω συνθήκες, δέχτηκε, όμως, ότι αποτελεί έγκυρο τρόπο υπογραφής. Επιπροσθέτως, δεν συμερίστηκε τις υφιστάμενες ανησυχίες περί ενδεχόμενης επικράτησης νέων ερμηνειών και άλλων emoji, όπως επί παραδείγματι η γροθιά ή το κούνημα των χεριών. Περαιτέρω σημείωσε ότι το emoji "thumbs up" είναι δυνατό να χρησιμοποιηθεί για σύναψη συμβάσεων με το σκεπτικό ότι το δικαστήριο δεν είναι σε θέση και δεν πρέπει να επιχειρήσει να ανακόψει την τεχνολογική εξέλιξη. Το δικαστήριο κατέληξε ότι η διαμόρφωση της νέας πραγματικότητας πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και ότι η νομολογία οφείλει να συμβαδίζει με αυτή και, επομένως, να είναι σε ετοιμότητα, προκειμένου να ανταποκριθεί στις νέες προκλήσεις που μπορεί να προκύψουν από τη χρήση emoji.

Ευαγγελία Κουρτζίδη

Η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας και η πρωτοκαθεδρία των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (Social media) τις τελευταίες δεκαετίες συνεπάγονται κρίσιμες εξελίξεις στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών, οι οποίες αντικατοπτρίζονται στην εθνική και ενωσιακή νομοθεσία. Συγκεκριμένα, διαπιστώνεται ότι το περιεχόμενο που αναρτάται στις περισσότερες πλατφόρμες μέσων κοινωνικής δικτύωσης από τους φερόμενους ως επηρεαστές γνώμης (influencers) αφορά στην προώθηση αγαθών και υπηρεσιών (influencer marketing) με μοναδικό αποδέκτη της πρακτικής αυτής το καταναλωτικό κοινό. Οι συνθήκες αυτές καθιστούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μια παράλληλη «αγορά», η οποία λειτουργεί μεν ως σημαντικός παράγοντας της οικονομίας, ωστόσο η ρύθμισή της δια της θεσπίσεως ειδικού νομοθετικού πλαισίου παραμένει επιβεβλημένη. Η ΕΕ, αντιλαμβανόμενη τη βαρύτητα που αποδίδεται στην ανωτέρω πρακτική ένεκα της εκτεταμένης χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, πρωτοστατεί στην αποτελεσματική κατοχύρωση της επαρκούς προστασίας των καταναλωτών. Έτσι, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημιούργησε πρόσφατα έναν ειδικό ιστότοπο, ονόματι «Influencer Legal Hub», ο οποίος λειτουργεί ως ψηφιακό αποθετήριο εντός του οποίου οι επηρεαστές γνώμης και οι δημιουργοί περιεχομένου μπορούν να βρουν εκπαιδευτικό υλικό υπό την μορφή βίντεο, γραπτές νομικές συνοπτικές πληροφορίες επισκόπησης σημαντικών ευρωπαϊκών νόμων και υποθέσεων που αποφασίστηκαν από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και συνδέσμων με άλλες σχετικές εθνικές αρχές καταναλωτών και περαιτέρω πόρους, ήτοι πληθώρα πληροφοριών σχετικά με τη νομοθεσία της ΕΕ στον τομέα των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, οι οποίες θα τους βοηθήσουν να συμμορφωθούν με τους κανόνες αυτούς. Η πλατφόρμα αυτή αποδεικνύεται ιδιαίτερα χρήσιμο εργαλείο, καθώς μέχρι σήμερα οι εμπορικές δραστηριότητες στο χώρο των μέσων κοινωνικής δικτύωσης αποτελούσαν ένα άγνωστο, «αχαρτογράφητο» πεδίο,

Επικαιρότητα εν συντομία...

ενώ, προβάλλοντας τα δικαιώματα των καταναλωτών μέσω της θεσπισμένης ευρωπαϊκής νομοθεσίας, ταυτόχρονα συμβάλλει στον περιορισμό της πληροφοριακής μειονεξίας των καταναλωτών έναντι των προμηθευτών και των προσώπων που ασκούν διαφημιστική και, γενικά, εμπορική δραστηριότητα εντός του διαδικτύου.

Στο ίδιο πλαίσιο, υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και σε συνεργασία με τις αρμόδιες εθνικές αρχές των Κρατών Μελών της Ένωσης για την προστασία των καταναλωτών, πρόκειται να διενεργηθούν σε πανευρωπαϊκό επίπεδο έλεγχοι (EU Sweeps) των εμπορικών πρακτικών που χρησιμοποιούν οι influencers στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης προκειμένου να προωθήσουν ή να διαθέσουν προς πώληση αγαθά και υπηρεσίες εταιρειών (brands) με τις οποίες συνεργάζονται. Πρωταρχικός στόχος αυτού του πανευρωπαϊκού ελέγχου είναι να εντοπίσει αναρτήσεις των influencers στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, οι οποίες περιέχουν μαρτυρίες, κριτικές ή καταχωρήσεις που ενδεχομένως να είναι παραπλανητικές για τους καταναλωτές, επηρεάζοντας την αγοραστική τους συμπεριφορά και προκαλώντας οικονομική ζημία, και, κατά δεύτερον, να επαληθεύσει εάν οι influencers που παρουσιάζονται ως προμηθευτές ενημερώνουν με σαφήνεια τους ακόλουθούς τους σχετικά με την ταυτότητα και τα στοιχεία επικοινωνίας της εταιρείας τους. Αμφότερες οι προπεριγραφόμενες ενέργειες συνθέτουν το προστατευτικό οικοδόμημα που προσπαθεί να εδραιώσει η ΕΕ, προασπίζοντας τα δικαιώματα του καταναλωτή και αξιολογώντας εάν απαιτείται νέα νομοθεσία, ώστε να καταστούν οι ψηφιακές αγορές εξίσου ασφαλείς με τις αγορές εκτός διαδικτύου.

Καραγιάννη Νίκη

